

ئاراس و شقان ... حەماسە باران

بەختیار شاخى
bshakhy@hotmail.com

بە كوردىستانىانەو دەبەستىتىھەو پىلاًوە كانىانە» ئالايىكى كوردىستانى بەدەستەوبۇو كە بە جوولەي ھېننە جوان و دەلگەرمىيەوە رايىدەوەشاند، فەرىمىسکى خىستبۇوە چاوى زۆركەس. چاپىكىنى كىتىب كارىكى چاکە، بەلام كاتىك بەشى نۇرى ئەو كىتىبانە بۇ پۆز لىدان دەخرىنە دىكۈرى پشت مىز و ميوانخانەي مالەكان، كاتىك ھەموو كارىكى جوان، رووبەپۇرى دەيان توانجى نابەجى دەبىتىھەو، كاتىك ھەم رەخنەگر و ھەم ستايىشكار بۇونەتەھۆى ماندوو كەدنى خەلک، دەبىتى دەرفەتىكىش بۇ پىشودان ھېبىت، بۆيە ئەوكارەي ئاراس ھېچ لە چاپىكىنى كىتىب كە متىن بۇو، كتىبىك كە نەخرايە ناو كتىبىخانەيەكى شۇوشەيى پشت مىزىكى كونكىرىتى، كتىبىك كە نۇر لە رۆمان دەچۇو، رۆمانىك تىزى لە داستانەكانى بەرخودانى مىللەتىك، ئەوانەي لەو كونسىرتكەبۇون ھەموويان لە يەكم لاپەرەوە تا دوابەرگىان خويىندهو و چىشىان لىۋەرگرت. دەستخۇشى بۇ دەزگای ئاراس و خۆزگە ئەگەر بەشىۋەيەكى وەرزىيىش بوايە، ناوىبەناو ئىوارەكانى تەمەنمەن ئاوا پە خرۇش بىات.

كۆنسىرتكەدا كە دەزگای ئاراس بۇ شقان رىكىخىستبۇو، ئەو دەنگە كزانە كېتىر بۇون . ئەو ئىوارەيە شقان جۆش و خرۇشىكى سەرىي بە بىسەرانى بەخشى، كەس نەبۇو ھەست بە ھەمان تەزووى جاران نەكات، جوولەي نائىختىيارىي جەستەي گەنج و پىرى ئامادەبۇوى كۆنسىرتكە و شاگەشكەبۇونىان ئەوهى سەلماند كە ھېشتتا رۇحى ئەوان بە دەنگى شقان شارىز دەبىتىھەو. لەو كاتەدا ھەستىم بەو سېحرەش كرد كە لەشەپى عىراق - ئىراندا چۆن مەلاكانى ئىران كە بە تاخوند ناسراون بەرلە ھەر ھېرىشىك سەربازانىان كۆدەكرىدەو و دواي ھەندى قىسە، سەربازان دەگۈريان و پەلەيان بۇو بچنە مەيدانى شەپ تا زۇوتە «شەھىد» بن، ئەوسا خەلک دەيانگۇوت «ئاخۇوندەكان كلىلى بەھەشتىيان بەسەربازەكان بەخشىوە»، ئاخۇ شقان كلىلى كۆيى لابىت كە ئاوا گەنغانى وە خرۇش خىست؟ نەك خرۇشى دانس و سەما و هەلپەپىن كە ئەمەيان بە شايەرەكانىش دەكىرىت، خرۇش خۆشىيىتنى نىشىتمان، يەكتىك لەو گەنغانەي كە گوايە تۈپەن و بەقەولى دەنگە كزەكان «تەنها شتىك كە

لە مندالىيەوە، ھەر كە گۈيمان لە دەنگى شقان پەرور بۇوە، تەزووەك سەرپاپى جەستەمانى تەنيوە، تەزووەك كە ببۇو وزە سەرەكى بۇ شۇپش و نىشىتمانپەرورى، دەنگى شقان ھاوارىك بۇو لە قورگى ھەموو كوردىكەوە دەرددەچۇو، ئىيىتاش، وېپاپى كىپانى چەمكەللى شۇپشگىرى و رېكارى سىياسەت، ھېشتتا شقان بۇ كورد دايىنەمۆيە .

جاروبىار، لىرە و لەۋى، ھەندى دەنگى كز باس لە مردىنى رۇحى شۇپشگىرى و نەمانى ئىنتىمائى نىشىتمانپەرورى دەكەن، بۆيە دەلىم كز چونكە بە بۇچۇنى ئەوان ئەو رۇحىيەتە ھەر بىنکېپىشى تەماوه و بەوە قايل نىن كە بلىن كز بۇوە و رۆلى ئەو گۇرانكارىيەنە لە جىهان و رۆزھەلاتى ناوين و كوردىستان روويان داوه بە ھەند وەرنىڭىن و بەقەولى خۆيان «موناقەشە ھەلناڭرى». بەلام لە بەرايى ئەم مانگەدا لە ئىوارە